

Presisjon og klarhet

cd klassisk

Beethoven: Klaverkonsert nr. 5 og sonate nr. 28
Héléne Grimaud, klaver
Vladimir Jurowski, dirigent
Staatskapelle Dresden
Deutsche Grammophon

1 2 3 4 5 6

Héléne Grimaud spiller Beethoven glimrende

Joda, Héléne Grimaud er skjønn. Marketingfolkene på Deutsche Grammophon kan ikke få nok henne. Det er fancy fargebilder av henne overalt på platen. Coveret ligner forsiden av Vogue. Tekstheftet ligner en motereportasje. Og på DVD-en som følger med de luxe-utgaven, er det enda flere bilder, nå i bredformat, pluss TV-opptak med stripevis av nærbilder. Men det viktigste er tross alt at hun er en glimrende pianist. Som her presenterer sin versjon av Beethovens femte klaverkonsert. Det er ikke snakk om noen spesiell dyp tolkning, men hun balanserer alle enkeltelementer presist og klart mot hverandre, og får hele den musikalske spennvidden med – den selvbevisste kampen mot orkestret i første-satsen, drømmene og meditasjonene i andresatsen og den kraftfullt markerte seieren i tredjesatsen. Etter konserten følger en feiende, stormfull versjon av Beethovens klaverkonsert nr. 28.

PETER LARSEN

Sterkt comeback

cd visepop

Inger Lise Rypdal
«Ansikter»
Kirkelig Kulturverksted

1 2 3 4 5 6

En solid produksjon

Med tekster av Erik Hillestad – som også har produsert platen – og musikk av Geir Holmsen og Karoline Krüger, gjør en av de virkelige veteranene innen norsk populærmusikk et sterkt comeback. Inger Lise Rypdal er tilbake, og det med en plate som er preget av et solid håndverk på alle plan. Erik Hillestad har skrevet om mennesker og menneskeskjebner. Korte små glimt inn i viktige øyeblikk i et menneskes liv. Det kan dreie seg om kjærlighet, eller en dramatisk flukt over Rio Grande, og tekstene har i regelen bibelske referanser. Disse sterke tekstene har så Karoline Krüger og Geir Holmsen skriver musikk til. Ofte enkle, men likevel originale, melodier som passer godt til tekstene. Inger Lise Rypdals stemme har den dramatiske klangen som løfter tekstene, og med solid musikalsk følge, tilbakeholdne – men likevel effektfulle – musikalske arrangementer (Marius Rypdal/Stein Austrud) er dette blitt en produksjon som holder.

ARILD BERG KARLSEN

På hjemmebane

cd jazz

Solveig Sletthjell
Domestic Songs
Curling Legs

1 2 3 4 5 6

Nok en magisk utgivelse fra Sletthjell

Solveig Sletthjell har på sin siste plate latt sin Slow Motion Quintet hvile gjennom store deler av platen. I stedet akkompagnerer hun seg selv på sitt eget Steinway. Opptakene er da også gjort hjemme hos henne selv, og tematisk kretser Solveigs sanger rundt nære og varme relasjoner. Og hun tar seg som vanlig god tid med sangene, en tid hun bruker til å skape de magiske stemningene som er hennes fremste adelsmerke som vokalist. Selv om mange av sangene er hennes egne, eller laget av hennes nære medarbeidere, er Tom Waits' «Time» kanskje den mest inderlige av alle 14 låtene på dette albumet. Nå er på ingen måte kvintetten hennes permittert. Spesielt Sjur Miljeteig er stillferdig til stede gjennom store deler av platen. Og noen kutt kommer med full besetning. Miljeteigs «One of These Days» er en av de flotteste melodiene Sletthjell og hennes musikere har presentert. Det sier ikke lite.

OLAV GORSETH

Nyt en Weill

cd jazz

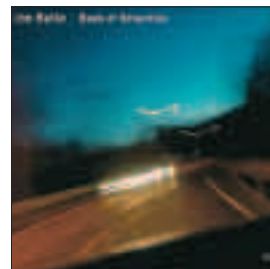
Music for a While
«Weill Variations»
Grappa

1 2 3 4 5 6

Gjennomarrangert til fingerspissene

I Tora Augestad og Stian Carstensens musikalske svøpe er denne utgivelsen av Kurt Weills aller mest kjente repertoar blitt en tiltalende affære. Riktignok har Brechtiansk rolleforståelse måtte vike for insisterende musikalsk variasjon. Men når det fremføres med en slik overbevisning, er det bare å lene seg tilbake og nyte. Det er spesielt arrangementene kvintetten leverer som gjør utgivelsen til et nytelsesmiddel. Oppfinnsomt og med øre for musikalsk arkitektur, jager de klanglige poengene hverandre. Referansene er mange i Augestads vokale utforming. Som i «Piraten Jenny», der en dash Nina Hagen og Ute Lemper sender hilsener til en pipende Lotte Lenya anno 1929. Det er i det hele tatt fascinerende å høre hvor forskjellig dette standardrepertoaret kan gjøres enten det er i tråd med de musikkteatrale intensjonene hos Brecht/Weill/Eisler/Dessau, eller som ren underholdning slik som i dette tilfelle.

GLENN ERIK HAUGLAND

Følsomt og abstrakt

cd jazz

Jon Balke
«Book of Velocities»
ECM

1 2 3 4 5 6

Utfordrende solo piano

Jon Balkes «Book of Velocities» for solo piano krever sitt av lytteren. Ved første gjennomspilling er verket abstrakt og pianoet strekkes i flere retninger på en gang. Det er også en viss motstand i både det melodiske og det harmoniske. Men i den utfordringen platen innebærer er det mangt å glede seg over. Musikken blir ikke akkurat intim, men de er følsomt spilt, og musikken gir meget, ikke minst ved gjentatt lytting. Balkes «bok» er i fire kapitler og en epilog, og de ulike stykkene har, i tråd med tittelen, sin egen hastighet og retning. Å kalle Balkes musikk jazz er muligens å strekke begrepet noe. Samtidig vil platen i en viss forstand ufarliggjøres av å kalles samtidsmusikk. Balke beveger seg utenfor sjangerne, og det er heller ingen grunn til å savne klare sjangerkjenne-teg når man lytter. Snarere blir det klart hvordan ulike musikkformer kan blandes til et uttrykk, og der man ikke lytter til blandingenes eventuelle renhet.

ERIK STEINSKOG

Egenrådig tolkning

cd klassisk

Beethovens klaverkonserter, nr. 2 og 4
Mikhail Pletnev, klaver
Christian Gansch, dirigent
Russian National Orchestra
Deutsche Grammophon

1 2 3 4 5 6

Mikhail Pletnevs andre plate med Beethovens klaverkonserter

Det er en hel stjerneparade av pianister på markedet med Beethoven denne høsten. Schiff, Uchida og Grimaud er ute med sonater og klaverkonserter. Og Mikhail Pletnev utgir ikke alene en boks der han dirigerer alle ni symfonier, men fortsetter utgivelsen av liveopptak fra siste år i Bonn der han var solist i klaverkonserterne. Denne gangen dreier det seg om nr. 2 og 4. Og her er det som vanlig mye flott klaverspill pluss uventede, interessante grep – som dog ikke alle virker like overbevisende. Spesielt blir den fjerde klaverkonserten utsatt for litt av hvert – merkelige aksenter, nølende innsatser, kantede fraseringer. Det er sikkert en mening med det hele, men resultatet blir uansett en litt eiendommelig og egenrådig Beethoven-tolkning. En plate for spesielt interesserte.

PETER LARSEN

Poetisk engasjement

cd rock

Lars Winnerbäck
«Daugava»
Universal

1 2 3 4 5 6

Engasjert svensk rockepoet med folkelig appell og mange gode låter

Lars från Stockholm, med superstjerne-status hos sine landsmenn, har laget et flott album med bred, folkelig appell. Sveriges fremste rockepoet er på sitt beste en glitrende storyteller. Her drysser han ut mengder av ord, tanker, drømmer, lengsler og observasjoner – ut i et akustisk gitarlandskap med en kledelig irsk atmosfære. Platen som har fått navnet etter elven som renner gjennom Riga, er innspilt både i Irland og Sverige. Lars Winnerbäck står bak både ord og musikk, og jeg synes han har dukket opp med mange gode melodier. Både fyrige og sprelske – som rolige, nedstrippede låter. «Om du lämnade mig nu» er en sentimental kjærlighetsduett med Miss Li, en kommende folkeforfører. Lars har mye av trubaduren og den politiske kommentatoren over seg. Noe er trist, noe beisk, noe vakker og noe romantisk. Han virker engasjert samtidig som han underholder.

JAN ARILD LARSEN

Ut av skyggen

cd klassisk

Olsen-Schjelderup-Elling-Haarklou-Eggen-Borgström
Hilde Haraldsen Sveen – sopran
Harald Bjørkøy – tenor
Signe Bakke – piano
Jan Hovden – piano
«Shadow Songs»
Euridice

1 2 3 4 5 6

Norske operakomponister frem i lyset

Fire profesjonelle musikere i Bergen har gjort et strålende arbeid med å spille inn sanger av seks norske operakomponister. Samlingen gir et bredt innblikk i en norsk sangtradisjon som på samme tid er både internasjonal og nasjonal. Den hviler på den identiteten som Edvard Grieg grunnla. Mange betydelige og interessante komponister blir helt naturlig liggende i skyggen av den store Grieg. Gjennom denne innspillingen har de fire musikerne gjort et omfattende og krevende arbeid med å utvide kjennskapet til Griegs nære etterfølgere. De seks norske komponistene fra generasjonen etter Grieg har ikke fått så mye oppmerksomhet, til det har Griegs posisjon være for mektig. På «Shadow Songs» løftes de frem i lyset og presenteres både treffsikkert og kompetent. Resultatet er slik at vi ønsker med av både innspillinger og fremførrelser av disse norske komponistenes verker.

JARL SUNDQVIST

Grieg som puster

cd klassisk

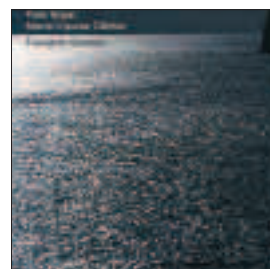
Sigmund Groven
«Grieg Album»
Grappa

1 2 3 4 5 6

Hvor skrev ikke Grieg for harmonika?

Vi har etter hvert blitt vant til å høre Grieg i så mange slags tapninger i dette Grieg-året. Men det er noe med koblingen Sigmund Groven og Grieg som rører på en måte ikke lar seg avfeie. Kanskje det er det forlorte i tonen til Grovens munns spill koblet med resignasjonen i utvalget av Griegs komposisjoner? Kanskje fordi prosjektet minner om en svanesang for komponisten som har vært død i 100 år, og for den delen av romantisk norsk kultur som var folke-eie helt til NRK mistet hegemoniet? Groven spiller uansett Grieg som om han ikke har gjort annet i livet. Han fraserer med innlevelse og øre for det sårbare. Med seg har han blant annet Kringkastingsorkesteret. Også de gir av seg selv på en gripende måte. Tolkningen av «Aften på høyfjellet» og «Kulokk» (op. 63,2) er blant høydepunktene på en CD som ganske så sikkert ikke vil svekke Grovens posisjon som ektefølt formidler av norsk kultur.

GLENN ERIK HAUGLAND

Samtale med Bach

cd klassisk

Paul Giger
Marie-Louise Dähler
«Towards Silence»
ECM

1 2 3 4 5 6

Spennende musikalsk bro mellom fortid og samtid

Enhver god dialog innebærer at partene lytter til hverandre. Fiolinisten Paul Giger og Marie-Louise Dähler på cembalo tolker Bach og klarer å skape en spennende bro mellom fortid og samtid. Giger har bakgrunn både fra klassisk musikk og jazz, blant annet har han spilt med Jan Garbarek. Det syv år lange samarbeidet med Dähler har gjort begge trygge i sin konversasjon både med hverandre og med Bach. I samkomposisjonen «Bombay II» får lytteren mulighetene til å ta del i musikernes opplevelser under reiser i Asia. Samtidig får vi hvile ut med Bachs «Largo» og «Adagio» fra Sonata V eller «Aria» fra Goldberg-variasjonene.

JARL SUNDQVIST